

Handläggare
Dahlmann Christian
Florell Kristian

Datum
2018-05-08

Diarienummer
KSN-2017-2413

Kommunfullmäktige

Övertagande av immateriella rättigheterna för Linnés plugghäst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att överta immateriella rättigheterna till varumärket Plugghästen samt mönsterskydd för Linnés plugghäst från nuvarande innehavare.

Ärendet

Uppsala kommun har erbjudits att ta över alla immateriella rättigheter (IP-rättigheter) till varumärket Linnés plugghäst. Sedan 2008 pågår ett arbete som syftar till att göra kulturarvet efter Carl von Linné till ett av UNESCOs världsarv. Plugghästen är en del i det kulturarv som eventuellt kan komma att bli till ett världsarv. Att ta över IP-rättigheterna innebär att Uppsala kommun får möjlighet att långsiktigt förvalta och tillhandahålla bygginstruktioner för plugghästen till allmänheten, utan någon kostnad för kommunen.

Föredragning

År 1741 lät Carl von Linné formge och tillverka en föreläsningstol kallad Linnés plugghäst. Linné skapade en för tiden karaktärsfull, ergonomisk och bekväm lässtol som han använde både som studiestol och kateder vid föreläsningar och i sin privata undervisning. Inspirationen hämtade han från utländska kloster och universitetsbibliotek, där liknande konstruktioner hade använts sedan 1200-talet. Originalet är bevarat och står på Linnés Hammarby.

Originalet från år 1741 går inte att använda och är inte heller mönsterskyddad. Ett första steg till att tillverka en modern replika gjordes 1964 men det var i januari 2000 som ett större initiativ togs för att bevara, vidareutveckla samt använda Linnés plugghäst som ett verktyg för att marknadsföra Uppsala. Bakom detta initiativ stod projektledare Gunnar Grip, slottsarkitekt Hans Matell och inredningsarkitekt Åke Westin. Lagom till Linnéjubileet 2007 utvecklades en ny version av Plugghästen. Tanken var att den nya stolen förutom att vara en lässtol även skulle kunna tjänstgöra som datorbord för bärbara datorer.

Hösten 2017 kontaktade nuvarande innehavare Gunnar Grip Uppsala kommun med en förfrågan om kommunen är intresserad av att ta över rättigheterna för varumärket Linnés Plugghäst. I ljuset av det pågående arbetet med att göra kulturarvet efter Carl von Linné och hans samtida kollegors vetenskapliga arbete, The Rise of Systematic Biology, till ett av UNESCOs världsarv har kommunledningskontoret har berett frågan och dragit slutsatsen att det finns ett antal fördelar med att ta över rättigheterna:

- Linnés plugghäst är starkt förknippad med Uppsala och Linné.
- Kulturarvet kan fortsatt spridas genom att mönsterskydd och byggritningar inte tas över av kommersiell aktör.
- Tillverkning och försäljning av färdiga produkter skulle kunna vara en del av daglig verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Det föreligger inga ekonomiska konsekvenser i ärendet.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret